

Juridische Zaken

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Aan de leden van de commissie Bestuur

Datum	
Ons kenmerk	2016/127969
Contactpersoon	C.W. Baars
Doorkiesnummer	023-5114627
E-mail	wbaars@haarlem.nl
Kopie aan	
Onderwerp	beantwoording vragen over het Jaarverslag
Bijlage	

Geachte leden van de commissie Bestuur,

In de commissie Bestuur is naar aanleiding van de bespreking van het Jaarverslag van de Adviescommissie voor bezwaarschriften een aantal vragen gesteld.

Ik beantwoord uw vragen graag met een enkele opmerking vooraf.

Het ligt niet op de weg van de voorzitter van de Adviescommissie vragen over de ambtelijke organisatie te beantwoorden. De beantwoording van uw eerste twee vragen wordt om deze reden namens de burgemeester gedaan.

Vraag 1:

Zijn er op de afdeling Sociale Zaken beleidsmatige veranderingen nodig zijn gezien het aantal gegronde klachten?

Het antwoord op vraag 1:

Een groot deel van de gegronde bezwaarzaken zijn toe te schrijven zijn aan gewijzigde wet en regelgeving (wet Boete). Eind 2013 is door de wetgever met de wet boete en maatregelen 2013 een strak boeteregime opgelegd. Deze wet beoogt de naleving van wetten die ressorteren onder het ministerie van SZW te bevorderen. Aanscherpen van handhaving houdt in dat onterecht verkregen uitkeringen volledig worden teruggevorderd en dat hoge boetes worden opgelegd als de inlichtingenplicht niet wordt nagekomen. Het uiteindelijke oogmerk van deze wet is om potentiële fraudeurs af te schrikken.

De bestuurlijke boete is gelijk aan 100 procent van het benadelingsbedrag en minimaal 150 euro.

Bij schending van de inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag volgt een waarschuwing en bij recidive de minimumboete van 150 euro. Klanten die (herhaaldelijk) niet tijdig informatie verstrekten, werden hierdoor geconfronteerd met hoge boetes.

Jurisprudentie eind 2014 en begin 2016 heeft ervoor gezorgd dat legio besluiten via de bezwaarprocedure moesten worden herzien.

De Centrale Raad van Beroep heeft op 24 november 2014 namelijk bepaald dat de volgende percentages van toepassing zijn:

- 100 % bij aangetoonde opzet
- 75 % bij ernstige verwijtbaarheid, grove schuld
- 50 % bij verwijtbaarheid
- 25 % bij geringe verwijtbaarheid.

De spelregels zijn hiermee gedurende het spel gewijzigd, wat (incidenteel) leidt tot een verhoging van bezwaren.

Intern is echter ook gekeken of er redenen zijn voor het relatief hoge percentage gegrondverklaringen. Dit heeft geleid tot een verdieping van de periodieke, interne opleidingen over de wet, aanpassen van inwerkproces en informatievoorziening (verbeteren toegankelijkheid handboek/kwaliteitszorgsysteem). Tevens verwachten we dat er een positief effect uit gaat van het vooraf telefonisch inlichten van de klant wanneer zij een negatief besluit zullen ontvangen. Een toelichting kan dan direct worden gegeven.

Wij verwachten door deze maatregelen en de aanpassingen in het opleggen van boetes dat het percentage gegrondverklaringen in 2016 aanzienlijk lager zal zijn.

De gestelde vraag is of er op de hoofdafdeling Sociale Zaken en Werkgelegenheid beleidsmatige veranderingen nodig zijn gezien het aantal gegronde klachten. Het voorgaande laat zien dat (echt) beleidsmatige veranderingen op dit moment niet aan de orde is.

Vraag 2:

Welke belangenafwegingen spelen een rol bij het vragen van een second opinion en een advies van de controller in het geval dat de vakafdeling adviseert om af te wijken van het advies van de commissie (totaal 4 adviezen) en hoe verhoudt het uitgangspunt van fair trial zich met de uitgangspunten van LEAN?

Het antwoord op vraag 2:

De directie heeft op 2 maart 2015 een werkwijze vastgesteld ingeval er bij de behandeling van bezwaarschriften sprake is van verschil van mening tussen de commissie en de vakafdeling.

Die werkwijze houdt kort samengevat in dat het besluit dat aan het college wordt voorgesteld een resultante is van de weging van de verschillende voorhanden adviezen, d.w.z. een advies van de bezwaarschriftencommissie, een advies van de betrokken vakafdeling en eventueel een aanvullend advies, b.v. een second opinion van de afdeling Juridische Zaken (JZ).

Een second opinion kan vanuit JZ en/of (juridisch) control noodzakelijk worden geacht en deze komt dan in nauw overleg tussen Concerncontrol en JZ tot stand. De gemaakte weging van de gegeven adviezen wordt in de vorm van argumenten in het collegevoorstel gemotiveerd. Hierdoor wordt recht gedaan aan de behoefte van het college aan een integrale advisering.

Van het door de commissie in zijn jaarverslag geschetste risico dat het commissie-advies als gevolg van deze werkwijze onvoldoende onder de aandacht van het college komt is, gelet op deze weging en motivering daarvan, dan ook geen sprake. De cijfers bevestigen dit beeld: De Adviescommissie rapporteert in het jaarverslag

dat er in het verslagjaar drie keer een contrair advies is uitgebracht, twee keer heeft het bestuursorgaan het advies van de commissie gevolgd, één keer is afgeweken van het advies van de commissie.

Vraag 3:

Welke initiatieven worden ondernomen om tot een oplossing van de bezwaren te komen?

Het antwoord op vraag 3:

De commissies 1 en 6 hanteren een werkwijze waarbij bezwaarden die zonder een advocaat een bezwaarschrift indienen voordat de zaak voor een hoorzitting wordt geagendeerd een zogenaamde 'kennisgeving' ontvangen. Deze kennisgeving is schriftelijk en wordt nooit telefonisch gegeven.

De kennisgeving heeft tot doel de primaire beschikking van de vakafdeling (SZW) aan de bezwaarde uit te leggen en de bezwaarde te verzoeken aan te geven of hij gebruik wil maken van het recht om te worden gehoord. Dit kan een vorm van pre-mediation worden genoemd.

De kennisgeving heeft ten aanzien van het advies van de commissie of het te nemen besluit op bezwaar inhoudelijk geen betekenis. De kennisgeving is een weergave en nadere uitleg van de overwegingen van de vakafdeling en houdt niet in een oordeel van de commissie of van het college.

De door de leden van de commissie Bestuur geschetste praktijk dat een commissielid de indiener van een bezwaar opbelt om aan te kondigen dat zijn bezwaar ongegrond is, is de Adviescommissie niet bekend en overigens onder geen beding gewenst. Graag ontvangt de Adviescommissie nadere informatie zodat kan worden nagegaan in welke zaak op deze wijze zou zijn gehandeld.

Voor alle commissies geldt dat de mogelijkheden om een bezwaar op te lossen zoveel mogelijk worden benut.

Dat wordt gedaan door de secretaris van de commissie maar ook door de behandelend ambtenaar hangende een bezwaarprocedure. Indien de behandelend ambtenaar hangende een bezwaarprocedure (namens het college c.q. de burgemeester) tegemoet kan komen aan het bezwaar, zal de commissie hiervoor de ruimte geven mits bezwaarde instemt met de aanhouding van de bezwaartermijn in verband met de wettelijke termijnen.

Voorbeeld:

- een omgevingsvergunning voor een bouwplan wordt geweigerd,
- er wordt bezwaar gemaakt,
- de behandelend ambtenaar constateert dat met de aanpassing van de bouwtekening de vergunning wel kan worden verleend en verzoekt de secretaris van de commissie de behandeling van het bezwaar aan te houden omdat er wellicht tot een oplossing wordt gekomen,
- de secretaris van de commissie houdt de behandeling aan na instemming bezwaarde,
- de behandelend ambtenaar benadert de bezwaarmaker en licht toe op welke wijze de vergunning wel verleend kan worden,
- er wordt een gewijzigde tekening ingediend,
- de tekening wordt beoordeeld en goedgekeurd,

- de vergunning wordt alsnog verleend en verzocht het bezwaarschrift in te trekken
- indien de bezwaarde dat wenst kan de procedure worden voortgezet.

Vraag 4:

Komt het voor dat de secretaris van de commissie na overleg met de ambtelijke afdeling aan de commissie vraagt haar advies bij te stellen?

Het antwoord op vraag 4:

Zoals in het Jaarverslag is opgemerkt (op blz. 6) wordt een advies van de commissie altijd naar de behandelend ambtenaar gezonden. De behandelend ambtenaar kan op dat moment beoordelen of er aanleiding is een afwijkend advies uit te brengen aan het bestuursorgaan en heeft daartoe dan ook de gelegenheid. Dit is de gebruikelijke gang van zaken.

Over het advies van de commissie wordt vervolgens een bestuurlijk behandelvoorstel (bbv) gedaan. In dit bbv wordt melding gemaakt van het standpunt van de behandelend ambtenaar.

Het is de Adviescommissie bekend dat het de wens van de betrokken bestuursorganen is dat de procedure op deze wijze wordt gevolgd zodat het bestuursorgaan, voordat het een besluit neemt, op de hoogte is van het advies van de commissie en de mening van de behandelend ambtenaar.

Adviezen worden, ongeacht de procedure van aanlevering voor besluitvorming op bezwaar, niet bijgesteld op verzoek van de secretaris voor zover de secretaris een dergelijk verzoek al zou doen. De commissie adviseert het bestuursorgaan. Het is vervolgens het bestuursorgaan dat een besluit op bezwaar neemt.

Een belangrijk element in de bezwaarprocedure is de hoorzitting. Op de hoorzitting komen alle feiten en documenten aan de orde die van belang zijn voor het uit te brengen advies (en daarna de besluitvorming op bezwaar).

Er kunnen tijdens of direct na de hoorzitting nieuwe feiten en omstandigheden bekend worden waarmee bij de beslissing op het bezwaar rekening moet worden gehouden. De heroverweging die het bestuursorgaan naar aanleiding van het bezwaarschrift moet doen, eindigt namelijk niet op het moment van de hoorzitting, maar pas op het moment dat het bestuursorgaan een besluit neemt.

In artikel 7:9 van de Awb staat:

Wanneer na het horen aan het bestuursorgaan feiten of omstandigheden bekend worden die voor de op het bezwaar te nemen beslissing van aanmerkelijk belang kunnen zijn, wordt dit aan belanghebbenden meegedeeld en worden zij in de gelegenheid gesteld daarover te worden gehoord.

In 'Tekst & Commentaar Algemene wet bestuursrecht' (Borman en Van Buuren, blz. 605) staat daarover

“ Hetgeen naar voren is gebracht op de hoorzitting kan aanleiding geven tot nader onderzoek. Ook anderszins kan het bestuursorgaan na de hoorzitting bekend raken met feiten of omstandigheden die voor de beslissing op bezwaar van aanmerkelijk belang zijn. Het aspect van rechtsbescherming dat aan de bezwaarschriftprocedure

eigen is, verlangt dan dat belanghebbenden alsnog in de gelegenheid gesteld worden over de relevantie van de nieuwe feiten of omstandigheden hun zegje te doen. Een praktische, toelaatbare handelwijze is dat belanghebbenden gevraagd wordt om een schriftelijk commentaar met het verzoek in te stemmen met het achterwege laten van een nieuwe hoorzitting, mits maar duidelijk is dat belanghebbenden daarop wel recht hebben. Het artikel ziet niet alleen op feiten of omstandigheden die zich hebben voorgedaan na de hoorzitting, maar ook op relevante feiten waarvan het bestuursorgaan nadien op de hoogte raakt."

De volgende situatie heeft zich bij de behandeling van een bezwaarschrift voorgedaan:

- Er is een bezwaarschrift ingediend tegen een geweigerde urgentieverklaring.
- De hoorzitting wordt gehouden.
- De commissie is van mening dat een medisch advies nodig is.
- Het medisch advies wordt gevraagd en uitgebracht,
- Het medisch advies wordt voor een reactie toegezonden naar de bezwaarmaker en naar de behandelend medewerker van Woonservice met de vraag of er aanleiding is om naar aanleiding van dit advies het besluit ambtshalve te herzien.
- Woonservice kan besluiten het besluit ambtshalve te herzien. In dat geval ontvangt de bezwaarmaker binnen enkele dagen een urgentieverklaring,
- Indien er voor Woonservice geen aanleiding is het besluit ambtshalve te herzien, wordt het medisch advies en de reactie van Woonservice toegezonden aan de commissie met het voorstel om advies uit te brengen.

Wat ook is voorgekomen is de volgende situatie:

- Er is een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit dat niet handhavend wordt opgetreden tegen een terras.
- De hoorzitting wordt gehouden,
- Op de hoorzitting blijkt dat er vlak voor de hoorzitting een nieuwe aanvraag voor een terrasvergunning is ingediend met de bedoeling om het terras te legaliseren, dat daarover vlak voor de hoorzitting een ambtelijk advies is uitgebracht en dat binnenkort nog twee ambtelijke adviezen zullen volgen.
- Na de hoorzitting zendt de secretaris van de commissie de nieuwe aanvraag met de nieuwe ambtelijke adviezen toe aan alle belanghebbenden,
- Na ontvangst van de reacties van alle belanghebbenden brengt de commissie een advies uit dat mede is gebaseerd op de na de hoorzitting ontvangen informatie.

De commissie zal derhalve te allen tijde er zorg voor dragen dat alle bekende feiten en omstandigheden bekend zijn en worden meegenomen in het uit te brengen advies aan het bestuursorgaan. Dit advies wordt doorgaans binnen 14 dagen na de hoorzitting uitgebracht. Veelal wordt de lijn van het advies meteen na de hoorzitting besproken en bepaald. Indien de besproken lijn wijzigt blijft dit binnen de commissie (de raadkamer).

Vraag 5:

Waarom is de notitie van aandachtspunten van leden van de commissie Bestuur niet gevolgd en regent het klachten over de werkwijze van de commissie?

Het antwoord op vraag 5:

De notitie van aandachtspunten van een aantal leden van de commissie Bestuur is uitgebreid besproken in de plenaire vergadering van de Adviescommissie.

In het Jaarverslag heeft de Adviescommissie toegelicht waarom de aandachtspunten naar haar mening niet leiden tot een wijziging van het reglement:

- Alle partijen beschikken voordat de hoorzitting begint over hetzelfde procesdossier
- Alle betrokkenen worden over het besluit op het bezwaarschrift geïnformeerd nadat het bestuursorgaan het besluit heeft genomen.

De commissie verneemt graag om wat voor klachten het zou gaan aangezien deze signalen haar niet eerder hebben bereikt. De commissie is overigens bekend met twee personen die ontevreden zijn over de bezwaarprocedure. Deze klachten moeten worden gezien in relatie tot de meer dan 700 bezwaren die de commissies tezamen in het verslagjaar hebben behandeld.

Ik hoop de gestelde vragen hiermee in voldoende mate te hebben beantwoord. Ik maak graag gebruik van uw uitnodiging om de werkwijze van de Adviescommissie mondeling nader toe te lichten en al uw (aanvullende) vragen te beantwoorden.

De voorzitter van de Adviescommissie voor bezwaarschriften,
mr. M.J. Drijfholt.

